

Voorstel college van burgemeester en wethouders

Openbaar	: Ja
Datum vergadering	: 18 maart 2025
Kenmerk	: Z143515/ BenW-09482
Portefeuillehouder	: de heer W. Pelgrom
Onderwerp	: Eénmalige subsidie projectplan herbouw Watermolen Vorden
Speerpunt coalitie	: Dienstbare overheid

Kernboodschap

Het financieel mede mogelijk maken van het opstellen van een projectplan ten behoeve van de herbouw van een verloren gegane watermolen in de Baakse Beek nabij Huis Vorden.

Voorstel

1. Een éénmalige subsidie van €1.500,-- beschikbaar te stellen voor het opstellen van een projectplan door de stichting Watermolen Vorden voor de herbouw van een watermolen in de Baakse Beek nabij Huis Vorden.

Inleiding

De Stichting Watermolen Vorden is in januari 2023 opgericht met als doel om de watermolen vlakbij Huis Vorden in ere te herstellen. Deze watermolen is in de jaren '50 van de vorige eeuw grotendeels ontmanteld. Op wat oude kademuren na is er niets meer van over. Deze kademuren zijn in 1999 zover hersteld dat totaal verval is voorkomen. Ook de drempel van de sluis is nog aanwezig. Gelijktijdig zijn in 1998/'99 de molenkolk en de zuidelijke beekloop hersteld. Uiteindelijk is de ambitie van dit project om een volledig functionerende onderslagwatermolen op te bouwen met minstens één maalkoppel voor het malen van graan tot meel. De inspanningen van Stichting Watermolen Vorden en andere betrokken partijen moeten leiden tot de realisatie van het watermolenproject in 2026. Het opstellen van een projectplan is hiervoor noodzakelijk. De kosten hiervan bedragen ongeveer € 4.000,--.

De beoogd eigenaar van de molen wordt Stichting Geldersch Landschap en Kastelen als zijnde de grondeigenaar. De uiteindelijke financiële realisatie vindt plaats door een beroep te doen op tal van subsidies, o.a. LEADER, de Provincie en het Waterschap Rijn en IJssel. Maar ook particuliere fondsen zoals het Molenfonds, het Cultuurfonds en de Vriendenloterij alsmede sponsoring en crowdfunding moeten het project financieel mogelijk maken. Naast uiteraard de inzet van vele vrijwilligers. De totale geschatte bouwkosten zijn op dit moment.

€740.000,--. Dit zijn de kosten voor voorbereiding, grondwerk, waterbouw, buitenwerk t.b.v. het molenhuis en de kosten voor het molen-technische deel, het binnenwerk van de molen.

Afstemming

Dit advies is afgestemd met wethouder Pelgrom en het cluster Omgeving.

Daarnaast heeft de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed op 21 januari jl., na een mondelinge toelichting van de plannen door de secretaris van de commissie, zich positief en enthousiast getoond over het opstellen van een projectplan met als doel de reconstructie van de watermolen nabij Huis Vorden. De Commissie blijft met belangstelling op de hoogte van de verder planvorming.

Beoogd effect

Door een éénmalige subsidie het opstellen van een projectplan mogelijk maken, dat uiteindelijk moet leiden tot het realiseren van de herbouw van de verdwenen watermolen in de Baakse Beek bij Huis Vorden.

Argumenten

1.1 *De cultuurhistorie gaat weer leven*

Watermolens horen bij de Baakse Beek. Het dichtstbijzijnde voorbeeld is de draaiende watermolen bij Kasteel Hackfort. De watermolen van Vorden past naadloos in een historische bedding. Hoewel de watermolen natuurlijk niet meer origineel is, wordt met de herbouw ervan op basis van oorspronkelijke tekeningen en afbeeldingen ingespeeld op de brede toenemende interesse in cultuurhistorie en erfgoed. Uiteraard krijgt de watermolen vanwege de herbouw geen monumentale status. Daarnaast wordt het project uitgevoerd als een zgn. leerling-werkplaats, waarbij wordt gestreefd om jongeren te interesseren voor monumenten en hen op te leiden tot het bijbehorende, specialistische vakmanschap.

1.2 *Een verruiming van de toeristische infrastructuur.*

De recreatie is voor Vorden en omstreken van groot belang. Dit uit zich door de aanwezigheid van verschillende wandelroutes, o.a. het Pieterpad, het Trekvogelpad en het Bilderspad, maar ook het nabijgelegen restaurant de Bosloods 1873 en uiteraard Huis Vorden zijn belangrijke toeristische pull factoren. De realisatie van de watermolen maakt de plek in dit opzicht nog aantrekkelijker. Naast een reguliere openstelling kan de plek ook dienen voor het ontstaan van nieuwe initiatieven bv. als achtergrond van open luchtspelen, start/eindpunt van sportieve of educatieve wandelingen etc. De watermolen wordt t.z.t opengesteld op vaste tijden. Dan wordt uitleg gegeven de werking van de molen, het maalproces en het belang van waterbeheersing. Ook komt er een winkeltje waar meelproducten worden verkocht.

1.3 *Het project past binnen de bredere opgave van de duurzame ontwikkeling van het gebied Baakse Beek/Veengoot*

In deze landschappelijke opgave werken Waterschap Rijn en IJssel, de Provincie Gelderland en allerlei stakeholders, waaronder de gemeente Bronckhorst en een aantal landgoederen, samen aan een duurzame ontwikkeling van het gebied rondom de Baakse Beek/Veengoot. Realisering van de watermolen past prima binnen het project zoals hier beschreven. De beek en de nog aanwezige kolken krijgen weer betekenis en de waterbeheersing wordt gediend met het aanbrengen van bedienbare stuwen/schotten.

Kanttakeningen

1. *De ruimtelijke procedures moeten alsnog doorlopen worden*

De gemeentelijk toezegging van een éénmalige subsidie voor het opstellen van een projectplan voor de reconstructie van de watermolen betekent niet dat er al goedkeuring is voor de noodzakelijke ruimtelijke procedures die in dit hele proces moeten worden doorlopen. De stichting is hiervan op de hoogte en heeft hier al een vooroverleg met het cluster Omgeving over gehad.

Kosten, baten en dekking

De kosten voor de éénmalige subsidie ter hoogte van €1.500,-- voor het opstellen van een projectplan ter realisatie van de watermolen in Vorden worden ten laste gebracht van de post E10065-100 44201 (Cultureel erfgoed, incidentele subsidies). Voor erfgoed hebben wij middelen om bepaalde projecten te ondersteunen, soms expertise in te huren etc. Daar wordt deze subsidie van betaald.

Taakveld	Deelproject	I / S	Budget 2025	Kosten huidig voorstel	Prognose vrije ruimte 2025	V / N
5.5 Cultureel erfgoed	E10065-100 Cultureel erfgoed, incidentele subsidies	I	€ 2.017	€ 1.500	€ 517	V

Uitvoering

Het bestuur van de Stichting Watermolen Vorden wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van uw besluit.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

- Opzet en kosten projectplan Gedurig ruisend water. De herbouw van de Watermolen Vorden januari 2025.